

başyazı

Değerli meslektaşlar,

Geçtiğimiz günlerde arka arkaya gelen iş cinayetlerine dönüşen kazalara tanık olduk. Önce Ankara Ostim'de 20 insanımızı kaybettik, sonra arda arda gelen maden faicalarını yaşadık.

Kahramanmaraş Afşin-Elbistan B Termik Santraline kömür sağlayan Çöllolar Açık Ocak işletmesinde meydana gelen heyelanlar sonucunda 2 işçimizi kaybettik; biri jeoloji mühendisi, biri maden mühendisi olmak üzere 9 maden emekçisini de heyelan malzemesi altında bıraktık. Sonra da Batman'da üç işçimizi kurban verdik.

Faciaya dönüşen kazalar, uygulanan neoliberal politikaların bir sonucu olarak ne yazık ki yaşanmaya devam ediyor. İşçi sağlığını değil, en kısa sürede en fazla karı hedefleyen iş(in) sağlıklı(!) devamını esas alan; kayıtdışı, günlük çalışma süresi uzun, ücreti düşük, güvencesiz, sendikasız çalıştırma; vahşi kapitalizm öldürmeyi sürdürüyor.

Yaşamını kaybeden tüm emekçilerin ailelerine başsağlığı diliyor, acılarını paylaşıyoruz.

Sevgili meslektaşlarımız,

Meydana gelen heyelanla ilgili olarak Odamız tarafından oluşturulan teknik heyet tarafından yerinde incelemeler yapılmış, konu her boyutuyla araştırılmaya çalışılarak hazırlanan rapor bir basın açıklaması ile kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Jeoloji Mühendisleri Odası olarak, "Yenisığ politikaların uygulanması sonucunda genelde madencilik ve özelde de kömür madenciliğinde kamu kurumları süreç içinde asli işlerinden çekilmiş, özelleştirme, taşeronlaştırma, kiraya verme, hizmetleri ihale etme gibi yöntemlerle

kamu madenciliğinden vazgeçildiği bir noktaya gelinmiştir. İnsanı merkezine almayan maksimum üretim ve kara odaklanmış, bilimsel ve teknolojik altyapıdan uzak, eğitilmiş işgücünün ve sendikalaşmanın olmadığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerinin yeterince alınmadığı bir kömür madenciliği yaratılmıştır." vurgusunu yaparak maden ocaklarında son yıllarda artarak devam eden kazaların temel nedenlerini ortaya koymaya çalıştık, maden kazalarının yaşanan diğer kazalardan özünde farklı olmadığını açıklamaya gayret ettik.

Çöllolar Açık Ocağında meydana gelen heyelanları ve yapılan yanlışlıkları sorguladık, iddialara, sorularımıza cevap istedik, önerilerimizi belirttik. İş cinayetlerine dönüşen maden facialarının yaşanmasının kader olmadığını belirterek; insanı merkezine alan politikalara, bilim ve mühendisliğe gerekli önemin verilmesi halinde jeolojik tehlike ve risklerin engellenerek faciaya yol açmayacağını ifade ettik.

Burada bir kez daha; iş cinayetlerinde kaybettiğimiz insanlarımızdan sonra yeni can kayıplarının yaşanmayacağı bir ülke umuduyla, konunun unutturulmayarak takipçisi olmanın tüm toplumun sorumluluğu ve görevi olduğunu ifade ediyoruz.

Değerli meslektaşlar,

Geride bıraktığımız yılın sonunda, mesleğimizi doğrudan ilgilendiren bir alanda; Maden Kanunu'nda Değişiklik Yapan Kanun ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanun tasarısının TBMM'de görüşülmesinden başlayarak, uygulama yönetmeliğinin bütün süreçlerinde tüm örgüt birimleriyle ve madencilik komisyonumuzla birlikte Odamız aktif olarak yer

alarak; görüş ve önerilerimizin düzenlemelerde yer bulması için büyük çaba harcamıştır. Öncelikle, yasa ve yönetmelik süreçlerinin her aşamasında emeklerini esirgemiyerek çabalarımıza destek olan tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

Madencilikle ilgili olarak doğru politikaların hayata geçirilerek, yenilenemez doğal kaynağımız olan madenlerimizin en güvenli ve verimli biçimde, çevresel değerlerimizi de gözetecek şekilde işletilip yurt içinde yüksek katma değer yaratacak şekilde uç ürünlere dönüştürülerek ülkenin gelişmesinde, toplumsal refahın yükseltilmesinde madenciliğin katkılarının artırılması perspektifi, madencilığe ilişkin temel yaklaşımımız olmuştur.

Yasa ve yönetmeliğin çıkarılması süreçlerinde de; milyonlarca yıllık jeolojik süreçlerle oluşan yer altı kaynaklarımızın etkin bir şekilde aranıp bulunması ve işletilmesi gerektiği ilkesiyle; bilimsel ve teknik esaslara, uluslar arası standartlara uygun; arama, işletme ve rezerv raporlarının hazırlanmasını hedefledik; madencilik alanındaki meslek disiplinlerinin de sadece kendi uzmanlık alanlarında ve birbirlerini tamamlayacak şekilde yetkilendirilerek hizmet üretmesinin bu hedeflerin yerine getirilmesinin önemli bir aşaması olarak gördük.

Yasa ve yönetmelik bir bütün olarak ele alındığında olumlu ve olumsuz yanları birlikte barındırdığı görülmektedir. Yeni düzenlemelerin; madenciliğin sorunlarına çözüm üretme, kamu vicdanını derinden etkileyen maden kazalarının önlenmesine ve çevre sorunlarına çözüm içermeyen yönlerinin bulunmasının yanı sıra, teminat cezaları ile küçük ve orta ölçekteki madencinin sektör dışında kalarak tekelleşmenin ortaya çıkabileceği gibi konular yasa ve yönetmeliğin olumsuzlukları arasında yer almaktadır. Ülkemiz madenciliğinin esasını oluşturan maden arama faaliyetlerinin niteliğinin artırılmasına yönelik düzenlemelerin yasa ve yönetmelikte yer almasını, madenin bulunmasından önce başlayarak, arama, işletme ve terk süreçlerine dek devam eden, maden sahasının çevre ile uyumlu hale getirilmesinde de sürdürülen jeoloji mühendisliği hizmetlerinin; arzu ettiğimiz gibi olmasa da yönetmelikte yer alarak tanımlanmasını önemli ve olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Madencilik faaliyetlerindeki; ön inceleme raporu, maden arama projesi, ön arama, genel arama ve detay arama dönemleri faaliyet raporlarının hazırlanması, işletme ruhsatı dönemindeki rezerv-detay/genel arama faaliyet raporlarının hazırlanması ile sahanın terki için gerekli olan maden jeoloji haritasının yapılması gibi hizmetler jeoloji mühendisi tarafından yerine getirilerek imzalanacak; işletme

projesinde, işletme sertifikası başvurularında, işletme ruhsat ve sertifika süresinin uzatılmasında jeoloji mühendisi de yer alacaktır.

Diğer taraftan en az 15 işçi çalıştıran işletmeler ile yeraltı üretim yöntemiyle çalışan işletmelerde jeoloji mühendisleri de teknik eleman olarak istihdam edilebilecektir.

Ana hatları ve özetle sıraladığımız bu mesleki kazanımların meslektaşlarımız tarafından tam olarak sahiplenildiği oranda hayat bulacağı açıktır. Bu nedenle hepimize önemli görevler düşmektedir.

Oda olarak, mesleki hak ve yetkilerimizin korunması ve uygulanmasının takipçisi olurken; mesleki sorumluluklarımızın yerine getirilmesine yönelik olarak da meslektaşlarımızı bilgilendirme ve geliştirme amaçlı mesleki eğitim seminerlerini yaygın olarak düzenleme çabası içinde olmaya çalışacağız.

Değerli meslektaşlarımız,

Siyasi iktidar tarafından meslektaşlarımızı ve mesleğimizi de ilgilendiren yeni yasa tasarıları gündeme getirilmeye devam ediliyor. Bunlardan biri de kamu personel reformu adı altında 657 Sayılı Kanunda değişiklik yapan ve torba yasa olarak adlandırılan kanun içinde yer alan yasa maddeleridir. Bu yasayla mevcut kamu yönetiminin kökten değişimi hedeflenmekte; kamu emekçilerinin iş güvencesi ortadan kaldırılırken esnek çalışma düzeni getirilmekte, idarecinin insiyatifi ile yandaş memur yaratmayı, siyasi kadrolaşmanın önünü açan performans - başarı ve ödül sistemi öngörülmektedir. Sendikal haklar konusunda mevcut kazanımları yok eden, tek taraflı bir dayatmayla gündeme getirilen, kamu emekçilerinin grev ve toplu sözleşme hakkını tamamen ortadan kaldırmayı amaçlayan, sendikalarımızı bir dernek haline getirmeyi, emekçileri eylemden, hak aramak ve taleplerini dile getirmekten yıldırılmayı hedefleyen bir yasayla karşı karşıyayız.

Torba yasadaki düzenlemeler ile; "Kadro kaldırma yetkisi" adı altında iş güvencesi ortadan kaldırılarak siyasal iktidarın kamu personeli üzerinde yapacağı partizanca işlemlerin kapısı sonuna kadar açılmaktadır. Kamuda üst düzey yöneticiliklerine kamu dışından gelebilmenin yolu açılmakta, sicil değerlendirme sistemi ortadan kaldırılarak subjektif ödüllendirme-cezalandırma performans değerlendirme sistemi kurulmaktadır. Kamuda esnek istihdam artık yasalaşmakta bir kamu emekçisi birkaç farklı kurumda çalıştırılabileceği gibi, 8 saatlik çalışma süresinin dışında farklı şekillerde çalıştırılabilecektir. Kamu emekçileri, rızaları dışında

kurum içi ve kurumlar arasında 1 yıldan 6 aya kadar görevlendirilebilecek, sürgün kural haline gelecektir. Grev yasakları genişletilerek, en temel sendikal eylemlerin "memuriyetten çıkarılma" ile cezalandırılması söz konusu olabilecektir. İşsizlik fonu sermayeye, istihdam bürolarına aktarılacaktır.

TMMOB, KESK, DİSK ve TTB gibi emek-meslek örgütlerinin ortak vurgusunda da belirtildiği gibi kamu borçlarının yeniden yapılandırılması ile ilgili toplumda büyük beklenti oluşturan Kanun Tasarısındaki hükümler dışındaki maddelerin ilgili tüm emek örgütlerinin de katılımıyla tekrar değerlendirilmesi amacı ile yeniden görüşülmek üzere TBMM'ye gönderilmelidir.

Sevgili meslektaşlar,

Başta genç üyelerimiz olmak üzere meslektaşlarımızı da derinden etkileyen işsizlik sorunu katlanarak büyümektedir. DİSK Araştırma Enstitüsü, işe başlamaya hazır olup iş aramayanların da dahil edildiği geniş tanımlı işsizlik oranının yüzde 16.4 ile 4 milyon 608 bin olduğunu, eksik ve yetersiz istihdam edilenlerle birlikte işsizlik oranının yüzde 20'ye yükseldiğini ve işsiz sayısında da kriz öncesi döneme göre 454 bin kişilik artış olduğunu ortaya koydu.

Diğer taraftan, üretimden, yatırımdan ve istihdamdan uzak yenisavaş politikaların yarattığı işsizlik en çok gençlerimizi etkiliyor, gelecek kuşakları tehdit ediyor. Kentlerdeki 24 yaş altı işsizlik oranının yüzde 26.4 gibi ciddi bir boyuta ulaştığı, işsizlerin yüzde 61.1'inin ise lise altı eğitimi ve okuryazar olmayanlardan oluştuğu TÜİK verileriyle ortaya konuyor.. Kadınlar işsizlikten de, düşük ücretli kayıt dışı ağır koşullu çalışma hayatında da en fazla etkilenen kesim oluyor. Genç erkekler arasında yüzde 23'e yaklaşan tarım dışı işsizlik, genç kadınlar arasında yüzde 35'e yaklaşıyor. İstihdam imkânı bulmuş gençler arasında kadınların payı ancak yüzde 21'lerde kalıyor. İstihdam edilen 23 milyon 55 bin kişiden 10 milyon 55 bininin kayıt dışı alanda çalıştığı böylesi bir ülkede, iş bulabilenler Çin ve Hindistan'daki gibi ağır çalışma koşullarına ve sürekli iş kazalarını yaşamaya siyasi iktidarlarca mahkûm ediliyor

Eğitilmiş işsizler ve yüksek öğrenimde geldiğimiz durum, YÖK'ün kuruluş yıldönümünde öğrenci örgütlülüğümüz JeoGenç'in açıklamasında da kendini somutluyor. "Üniversite eğitimi sermayenin ihtiyaçlarına göre şekillendirilerek, toplumsal çıkarlar geri plana itiliyor. Kişisel gelişim adı altında öğrencilere bireysel kurtuluş pompalanıyor öğrenciler bencilleştiriliyor. Eğitim parça parça özelleştirilip, üniversiteler ticarethaneye çevriliyor. Düşünen, sorgulayan bir üniversite yerine itaatçı bir eğitim kültürü oluşuyor, diplomalardan. "mühendis" ünvanı çıkarılarak; yetkilendirme, belgelendirme gibi uygulamaların önü açılıyor... Bugün, eşit, parasız, bilimsel, anadilde eğitim taleplerinin daha bir

yükseltilerek, kampüsleri kışlaya, öğrenciyi müşteriye dönüştüren, geleceğimizi karartan YÖK'ün kaldırılması mücadelesinin yükseltilmesi gerekiyor." İşte öğrencilerimizin bu isyanı; eğitimin ticarileştirilip, niteliksizleştirildiğini, ülkenin ve gençlerimizin nasıl geleceksizleştirildiğini bir kez daha ortaya koyuyor.

Öte yandan, iki yılını dolduran Genel Sağlık Sigortası (GSS), yasalaşma sürecindeki endişe ve itirazları haklı çıkıyor. Sendikalarımızın "Sağlık hizmeti alma hakkını prim ödeme zorunluluğuna bağlayan, "katılım payları"yla, "ilave ücret"lerle sağlığı ücretli hale getiren, ilaç geri ödeme listelerini daraltarak vatandaşları daha fazla para harcamaya zorlayan, yoksulları sağlık sisteminden dışlayan, sağlığa zararlı etkileri her geçen gün daha fazla açığa çıkan GSS'ye karşı; sağlıklarına ve sağlık haklarına sahip çıkma, herkese eşit, ücretsiz, nitelikli sağlık hakkı mücadelesine katılarak, destek verme" bugün hepimizin bir görevi haline geliyor.

Sevgili meslektaşlar,

Türkiye barış ve demokratikleşme sürecinde kritik bir dönemeçten geçmektedir. Kürt Sorunu'nun demokratik çözümüne, insanca, kalıcı ve sürekli bir barışa bu günkü çatışmasızlık ortamında her zamankinden daha fazla yakınız. Bugün dünden farklı olarak; barışın, eşitlik ve demokrasinin, bir arada kardeşçe yaşamının sonuna kadar yan yana durularak savunulmasının gerektiği bir dönemdeyiz.

Sorunun gerçek çözümünü sağlayacak demokratik çözüm ve diyalog imkânlarını zorlamak, demokratik siyaset zeminini güçlendirmek ve sürekli bir barış için artık adım atmak zamanıdır. Bu süreç, AKP'nin tek taraflı çözümsüzlük politikalarına, askeri yöntemlere ve dar siyasi çıkarlara feda edilmemeli; acılara, kan ve göz yaşına son verecek kalıcı bir çözüm ortamı oluşturulmalıdır.

Tüm siyasi partiler ve toplumsal örgütlerin temsilcileri kalıcı bir barış ortamının yaratılması için sürece aktif bir biçimde katılmalı; ırkçı-şoven, dışlayıcı yaklaşımların elimizdeki barış fırsatını bir kez daha yok etmesine izin verilmemelidir.

Değerli meslektaşlar,

Bir kez daha ifade etmek gerekiyor ki; çalışma, ekonomik, siyasal, toplumsal ve mesleki alanlarda yaşanan olumsuzlukların artarak sürdüğü ülkemizde, sorunlarımız ülke ve toplum sorunlarından bağımsız değildir. Toplumcu bir bakışla, ülkeye, topluma, mesleğe ve meslektaşlara ilişkin çalışmalarını birlikte yürüterek, paylaşım çoğalarak, hayata ve Odaya sahip çıkarak barış dolu yaşanası başka bir dünyayı kurmak mümkündür. BİLİMLE, EMEKLE, İNATLA ve UMUTLA

Yönetim Kurulu